Ч. 143 (14.041). Львів, неділя 2. червня 1935. Poaxtowa oplata oplacono ryczaltem. РІК LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Роздор серед грецької церкви.

АТЕНИ, 1. 6. ПАТ. Цікавий конфлікт вибух у грецькій православній церкві. Частина грецького духовенства з трьома епископами з місцевостей Дімітріве, Занте і Фльоріна виступила з домаганням, щоби в грецької церкви усунути календар нового стилю, принятий перед кількома роками, і привернути назад старий стиль (юліянський). Це домагання предложено урядові, але він заявив, що рішення в цій справі лишає синодові. Атенський архиепископ і синод грецької церкви заявилися проти домагання невдоволеного духовенства, маючи за собою решту духовенства. На засіданні синоду невдоволених епископів, які надіслали заяви про виступлення з грецької церкви і проголошення схизми, усунено з їхніх становищ.

„Антівайка Неа" пише, що причиною схизми є „махінації чужинної пропаганди, які хотять розбити єдність грецького народу, якого символом національної єдности є церква." Як виходить з голосів преси, по стороні невдоволених епископів стоїть значне число нижчого провінціяльного духовенства, зате клир вищий держить зі синодом.

Летунська дискусія у британськім парляменті.

ЛЬОНДОН, 1. 6. ПАТ. Вчорашня дебата у справі політики уряду щодо летунського договору, яку започаткували лібераля, не принесла нічого нового. Мін. сер Джон Саймон, не зважаючи на очікування, не виявив у своїй промові подробиць проєкту, присланого Німеччиною, тільки мимоходом згадав, що такий проєкт дістав. Не згадав він навіть, що дістав французький проєкт, хоч підкреслив, що британський уряд провірить можливости, висунені в промові Гітлера. Мова Саймона була дуже холодна і здержлива до Німеччини. Міністер підкреслив солідарність з Лявалем, зазначуючи тим, що створений 3. лютого франко-британський фронт далі істнує і є підставою ведених тепер переговорів. Становище Саймона підтримали: сер Чемберлен і Черчіль.

На домагання опозиційної лейбур парті, щоб уряд зараз виступив з широко закроєною ініціятивою обмеження повітряних зброєнь, відповів мін. Іден. Він категорично відкинув суґестії соціялістів та заявив, що ініціятива британського і французького уряду на підставі ухвали з 3. лютого, яка обмежує летунський пакт тільки до льокарненських держав, є одиноко практична. Всі інші помисли загальних пактів є нереальні. Заявив теж, що уряд не припинить розбудови своїх повітряних сил. Британський уряд обстоює й надалі, як і інші великодержави, систему збірної безпеки та хоче використати можливости, що містяться у промові Гітлера.

Німецькі кола прийняли промови представників уряду, головно Саймона, з розчаруванням. У кулюарах здогадувалися, що мін. Саймон, який має уступити, не хотів будьякими залалеко посуненими обіцянками вязати свого наслідника.

Британська інтервенція у Римі.

ЛЬОНДОН, 1. 6. ПАТ. „Таймс" повідомляє з Риму, що британська амбасада у Римі інтервеніювала в італійського уряду у справі особистого нападу італ. щоденника „Тевере" на міністра Ідена. Кореспондент „Таймсу" підкреслює ворожі настрої, які поширюють у Римі до Вел. Британії та стверджує, що становище, яке недавно заняла в Женеві Франція і головно Вел. Британія, викликало у великій частині італійського громадянства переконання, що спільний фронт великодержав, устійнений у Стрезі, заломився. У звязку з цим, думає кореспондент, богато осіб переконані, що Італія теж старається поправити своє відношення до Німеччини.

Японські війська заведуть лад у Китаю.

ТОКІО, 1. 6. ПАТ. На засіданні кабінетової ради мін. Гірота заявив, що збройні сили з Кван-Туні заведуть у північнім Китаю порядок. Японія мусить домагатися димісії ґен. Ю Чен'а, перенесення команди китайських військ з Тієн-Тсіну до Пао-Тінґ на південь від Пей-Пінґ, розвязання всіх протияпонських і протиманджурських організацій, а також організації голубих сорочок і виділу політичної пропаґанди, що є відповідальний за останні події. Інцидент буде зліквідований, — заявив Гірота — коли виконають усі ті домагання.

Литва хоче добрих відносин з усіми сусідами.

РИГА, 1. 6. ПАТ. З Ковна повідомляють, що мін. закорд. справ Лозорайтіс виголосив у старшинськім клюбі відчит про закордонну політику, що мав бути відповідю на промову Гітлера. Питання закордонної політики — говорив — є звязане з питанням безпеки. Приступлення СССР до Ліги Націй причинилося до її консолідації. Справа безпеки є тепер найважнішим питанням і при його вирішенні не можуть не зважати на балтійські держави. Це має своє значіння, коли Німеччина не усунула Литву з системи безпеки. Литва хоче задержати мир з усіми державами, також і з Німеччиною. Тому буде старатися вияснити всі спірні питання з Німеччиною. Також з Польщею хоче знайти спосіб наладнання відносин.

На відчиті мін. Лозорайтіса були присутні всі провідники литовської армії і багато представників старшинського корпусу.

Катастрофальний землетрус у Белюджистані.

СІМЛЯ, 1. 6. ПАТ. У місті Кетта і його околиці був сильний землетрус. Ціле місто зруйноване. Жертви в людях дуже великі. Обчислюють, що згинуло 1.000 осіб. На військовім летовищі згинуло 43 англійських жовнірів з летунських військ. Величезна скількість будинків знищена. Землетрус тревав від 30 секунд до мінути. Збереглися тільки військові касарні і бюра аґента ґубернатора Белюджистану. Начальний вожд військових сил марш. Четвуд приїзжає особисто, щоб доповнювати акції помочі, яку веде військо.

ЛЬОНДОН, 1. 6. ПАТ. Міністерство летунства повідомляє, що жертвою землетрусу в Белюджистані впало 34 англійців, у тім числі один старшина з британського військового летунства.

Райтер повідомляє з Кетта, що крім того згинуло 30 інших англійців. Землетрус був дуже сильний головно здовж залізничого тору. Між Калята і Кетта згинуло 4/5 населення. Всі будинки знищені. Загальне число жертв доходить до 30.000 осіб.

—о—

Франція на вулькані.

Львів, 1. червня 1935.

До кабінетових кріз у Франції — світ уже давно привик. Досить сказати, що за часів III Републики, себто від кабінету Тієра у 1870 році, маємо нині у Франції 98-у з черги зміну ради міністрів, іншими словами — акуратно на кожні два роки приходять три кабінети. Правда, глибоко закорінена в психіці кожного француза державна традиція, така сама традиція мабуть найбільшої у світі свободи преси, якої найгостріші атаки не всилі спричинити потрясення, — вкінці вміле користування демократичним устроєм як вентилем для партійних пристрастей, — все це каже оцінювати кризи урядів Франції інакше, ніж денебудь інде. Так само вдача французів, людей надзвичайно роботящих і ощадних, завдяки якій у Франції могла витворитися специфічна кляса дрібних капіталістів (рентієрів) поруч з великим капіталом, не бере трагічно пливкости міжпартійних спорів і компромісів, будучи підставою тривких цінностей. Всеж — політичні відносини у Франції дійшли до тої границі, за якою находиться велике невідоме: а ризико скоку у невідоме є найбільшим ризиком, яке грозить державі.

Про вибуялий надмірний французький парляментаризм і партійне доктринерство була вже на цьому місці мова при нагоді частеньких змін кабінету в останніх роках. Пригадуємо, що від літ стоїть у Франції на черзі дня проблема не тільки кризи парляментаризму, але й цілого устрою, побудованого на такому розуміню демократизму, яке треба зревідувати. Саме боротьба за цю ревізію, боротьба поміж потребами економіки з одного боку та старими демократичними засадами і доктринами лівих соціялістичних партій з другого, творить суть французької кризи. Річ ясна, що з внутрішньо-політичними відносинами у найтіснішому звязку стоїть міжнародня господарська кріза і закордонно-політичні справи.

Коли в лютому мин. року полилась на вулицях Парижа кров і Франція відчула передсмак революції — прийшов до влади кабінет національної єдности колишнього президента Републики Думерга, людини з великим особистим авторитетом та прегарним знанням відносин і людей своєї батьківщини. Франція і ввесь світ були потрясені жахливою правдою про деморалізацію, яка вкралася у ряди державної адміністрації, включно з поліцією і судівництвом, деморалізацією, яку дехто готов був уже утотожнювати з моральною гангреною III Републики та співати Републиці „реквієм". Це була т. зв. афера Ставіського. Повстав тоді т. зв. кабінет бувших міністрів, — чільних представників партійної коаліції від право

групи Марена починаючи та на соціялістах-
радикалах Еріота кінчаючи; поза коаліцією
залишилися лише соціялісти Блюма і їхні со-
юзники комуністи. Але ця опозиція вистарча-
ла, щоби кабінет Думерґа впав у моменті, коли
зажадав від парляменту зміни конституції бо-
дай у кількох точках: ввести право уряду до
розвязання парляменту без його згоди, забо-
рону деяким категоріям як державних урядов-
ців брати активну участь у політиці, встанови-
ти преклюзійні терміни для парляменту щодо
щорічного буджетового закону і т. п. Ще один
раз взяв верх страх, щоби соціялістично-кому-
ністичний бльок не пошкодив демагогічними
закидами — „зрадникам" соціялізму — соція-
лістам радикалам, без яких знову не може
втриматися ніякий уряд.

Кабінет Фляндена залишив на боці засадни-
чу справу реформи парляментаризму й устрою
та рятування републики, а обмежився до вужчо-
го завдання — буджету і фінансів. Це друга бо-
лячка Франції, на перший погляд досить пара-
доксальна: адже Франція не тільки держава з
внутрішнім найбільшим добробутом громадян у
цілій Европі, але й із найбільшими запасами зо-
лота, — через те й вірний оборонець засади зо-
лотого валютового паритету. А всеж, ціла дов-
га низка французьких урядів провалилася саме
на буджеті. Очевидно, це надзвичайно складна
проблема, в якій точно орієнтуються хіба оди-
ниці зпоміж фахівців-економістів, а проте засад-
ничу причину тих буджетових трудноців мож-
на в упрощений спосіб висловити у двох, точ-
ках: 1) будова післяверсайського буджету Фран-
ції на величезних впливах з німецьких репара-
цій і 2) нехіть до необхідних редукцій, головно
надмірного адміністраційного апарату та соці-
яльних установ, які необхідно перевести для
втримання рівноваги буджету, захитаної після
того, як припинився доплив німецьких репара-
ційних грошей. Та ситуація витворила того ро-
да явище, що вправді французький франк має
все ще до 80 проц. покриття у золоті, але зате
цьогорічний буджетовий дефіцит дійшов до су-
ми шість і пів міліярдів франків. Загальна госпо
дарська кріза у світі, зріст безробіття, боротьба
за хліб у досить драстичних формах (масове ви-
селювання чужинецьких робітників) — витво-
рили атмосферу неспокою й остраху за завтра-
шній день. Коли до того прилучилась власна й
міжнародня спекуляція — почався панічний від-
плив золота, який за кільканацять останніх днів
дійшов до суми міліярдів.

У тій ситуації премієр Фляндең зажадав над-
звичайних уповновважень. Хоча він уживав усіх
переконливих аргументів, хоча уповноваження
мало сягати лише до 1. жовтня ц. р., а до трьох
місяців потім мусіла прийти остаточна ратифі-
кація парляментом прийнятих у міжчасі поста-
нов уряду, хоча виводи премієра викликали о-
плески, а його особиста самопожертва загальне
признання (Фляндең приїхав до парляменту по-
важно хворий і після своєї промови лежав пів
години без памяти) — проте у голосуванні зая-
вилася проти повновластей для уряду величез-
на більшість 151 голосів. Чому аж така велика
більшість заперечила здоровому розумові — це
вже тайна міжпартійних та особистих суперечок
і інтриґ.

Новий французький уряд творить довголіт-
ній голова французького парляменту, недавній
„поміркований" соціяліст — Буіссон. Чи вдасть-
ся йому скласти кабінет — ще невідомо. У най-
кращому випадку той кабінет буде спіратися на
тій самій коаліції, що кабінет Думерґа, бо соція-
лісти вже відмовилися від активної співпраці.
Ворожити тому урядові довше животіння і біль-
ші практичні успіхи ніж їх мали Думерґ і Флян-
ден — річ дуже ризиковна.

Тимчасом з одного боку внутрішня фінан-
сова і політична ситуація у Франції вимагає не-
гайних поважних заходів, — з другого боку за-
мітний там величезний зріст комуністичних
впливів, які до таких радикальних заходів на-
певне не допустять. Все це разом складається на
відносини, які можна назвати без перебільшен-
ня вульканом. Чи скінчиться лише на димі, чи
спалиться сам у собі підземний вогонь заздале-
гідь розумно здушений, чи він продістанеться
назверх і перетвориться у стихію, що потрясе
основами держави — це вже покаже найближча
будуччина. Але вже само істнування такої мож-
ливости є величезною небезпекою, яка нарушує
спокій держави внутрі і її престіж назовні.

Вибори до краєвих соймів у Чехословаччині.

Прага, травень 1935.

В неділю 26. травня, тиждень після парля-
ментарних виборів, відбулися в Чехословаччині
вибори до краєвих соймів. Передвиборча аґіта-
ція, зацікавлення населення та участь виборців
у цих виборах не були зовсім слабші, як при ви-
борах парляментарних, а може й навпаки, бо до
представництва у краєвих соймах населення по-
одиноких країв держави прикладає більшу прак-
тично-політичну, головнож господарську вагу.
До того ще ці вибори були безпосереднім про-
довженням та завершенням гострого бою між
партіями коаліції й опозиційними партіями з
парляментарних виборів. З особливим напру-
женням ждали всі на **вислідѝ виборів у чеській
та моравсько-шлеській землі,** де чехословаць-
ким партіям ішло теж про те, щоби в представ-
ництві цих земель удержати примат перед силь-
ною судето-німецькою партією Конрада Генляй-
на. Але цього чехословацьким партіям не вда-
лося досягнути. Ніодна з численних чехосло-
вацьких виборчих ліст не здобула такої кілько-
сти голосів, що, такби мовити, всеобіймаюча
партія Генляйна. Заохочені великою і просто
несподіваною перемогою до парляментарних
виборів, **генляйнівці повели ще сильніший на-
ступ на своїх земляків і здобули при цих вибо-
рах ще більше голосів.** Перевагу над судето-ні-
мецькою партією могли чехословацькі виборці
вдержати при цих виборах лиш тоді, колиб бу-
ли віддали свої голоси на якусь одну, найсиль-
нішу чехословацьку партію. Але так не стало-
ся; перемогли чисто партійні інтереси, які не
могли противажити „тотальности" генляйнівців.
І таким чином судето-німецька партія в краєвих
соймах чеської і моравсько-шлеської землі бу-
де мати в порівнанні з поодинокими чехосло-
вацькими партіями найбільше представників.

Вислід виборів у поодиноких краях такий:

Чехи (Богемія): аґрарії 11 мандатів, як і до-
сі; чсл. соц.-дем. 10 мандатів, як і досі; чсл. нар.
соціялісти 10 манд., на 2 менше; комуністи 7
манд., на 3 менше; католики 5 манд., як і досі;
нім. соц. дем. 4 манд., на 3 менше; нім. аґрарії 2
манд., на 3 менше; нім. христ. соц. 1 манд., на
3 менше; чсл. купці і промисловці 5 манд., на 1
більше; судето-німецька партія Генляйна 18
манд.; Народнє Обєднання 6 манд. — досі мали
нар. демократи 4 мандати, а ліґа Стржібного не
мала досі ніодного мандату; фашисти 1 манд.
Інші дрібні партії вийшли з виборів без манда-
тів. Таким чином з вибраних 80 представників
буде чехословацьких 48, німецьких 25 і 7 кому-
ністів. Одну третину представників, себто даль-
ших 40 до загального числа 120, призначить
згідно з законом влада.

Моравія і Шлеськ: аґрарії 6 манд., досі 5;
чсл. соц.-дем. 6 манд., як і досі; чсл. нар. соц. 4,
досі 3; комуністи 4, досі 3; католики 8, досі 7;
нім. соц. дем. 1, досі 2; нім. христ. соц. 1, досі
2; чсл. купці і промисловці 3, досі 2; судето-ні-
мецька партія 8 манд.; Народнє Обєднання 1,
як і досі. Отже з вибираних представників бу-
дуть мати чехоловаки 27, німці 10 і комуністи 3.

Словаччина: З 36 вибираних представників
дістали: католицька партія Глінки 11 манд., досі
9; аґрарії 8, як і досі; соц.-дем. 4, досі 3; нар.
соц. 1, як і досі; купці і промисловці 1, досі 0;
комуністи 5, як і досі; зєдинені мадярські опо-
зиційні партії 5, досі 6; словацька народня пар-
тія 1, як і досі. Дотеперішній уклад сил у сло-
вацькім краєвім соймі тимсамим майже не змі-
нився.

Підкарпатська Русь: На Підкарпатській Руси
краєве представництво складається усього з 18
членів, з того виборних є лише 12. Дістали: аґ-
рарії 4, комуністи 3, мадяри 1, куртяківці 1, соц.-
дем. (зі сіоністами) 1, Народнє Обєднання (Фен-
цик) 1, мад. христ.-соц. партія 1. Краєві вибори
на Підкарпатській Руси не принесли тільки не-
сподіванок, що парляментарні. Правда, аґрарії
дістали на всіх трьох своїх лістах, себто чехо-
словацькій, українській та жидівській 77.156 го-
лосів, себто 15.718 більше, ніж при парляментар-
них виборах і тимсамим є знову найсильнішою
партією на Підкарпатській Руси. Але ця нібн пе-
ремога аґрарної партії по суті ослаблюється та-
кими двома моментами: жиди аґрарії кандиду-
вали окремо і дістали майже саме стільки, скіль-
ки втратили аґрарії в парляментарних виборах,
при чому замітне тут те, що в деяких околицях
жидівські аґрарії дістали більше голосів, ніж за-
гальне число жидівських виборців; далі окрема
українська аґрарна ліста дістала 11.794 голосів.
Є це проречистий доказ зросту й сили націо-
нально-свідомої української опозиції в аґрарній
партії на Підкарпатській Руси. Як будуть розді-
лені 4 аґрарні мандати, покищо ще не знаємо.
Дуже замітним явищем при краєвих виборах на
Підкарпатській Руси є наглий упадок голосів
куртяківської лісти. При виборах до парляменту
мали куртяківці 46.044 голосів, до краєвого сой-
му здобули лише 25.902. Натомість зросли голо-
си мадярського опозиційного бльоку з 34.247 на
37.928. Багато втратила християнсько-католиць-
ка партія (о. Волошин), бо аж 3.000 голосів і
партія купців та промисловців — 5.000 голосів.
Комуністи в порівнанні з парляментарними ви-
борами задержали свої позиції.

В цілій Підкарпатській Руси вибори дали
такий вислід: коаліційні партії дістали 124.624
голосів, опозиційні 165.346 гол., так, що опо-
зиція буде мати у краєвому соймі 7, а коаліція
лише 5 мандатів. Для вирішних державних чин-
ників є над чим призадуматися і справді — як
пишуть „Лідове Новіни" — „нема з чого тіши-
тися". **М-н.**

P. S. — Українці матимуть своїм представ-
ником у краєвому представництві з вибору п.
Федора Ревая, власника друкарні в Ужгороді,
що вийшов, як і посол Юліян Ревай, із соц.-дем.
лісти. Крім цього в тому представництві засіда-
тимуть два робітники українці з комуністичної
лісти: Іван Балеґа з Мукачева та Матій Руснак
з Вел. Бичкова. Українська ґрупа в аґрарній пар-
тії, на жаль, мандату не здобула.

Кого Закарпаття вислало до Праги.

НОВІ ПОСЛИ ДО ПАРЛЯМЕНТУ.

1. Юлій Ревай, шкільний інсп. (соц.-дем.). 2. Д-р Павло Коссей, надкомісар політ. управи (аґрар). 3. Йосиф Заїц, секретар аґр. партії (аґрар, чех). 4. Андрій Бродій, був. учитель (АЗС, куртяківець). 5. Емануел Плугарж, урядовець (чсл. нар. соц. — чех). 6. Іван Локота, робітник (комуніст). 7. Павло Терек, швець (комуніст. мадяр). 8. Д-р Андрій Корлат, адв. (мадяр. нац. партія, мадяр). 9. Д-р Стефан Фенцик, був. проф. богословія (Русск. Нац. Авт. Партія). 10. Д-р Хаім Куґел, проф. гімназії (сіоніст. жид).

НОВОВИБРАНІ СЕНАТОРИ:

1. Д-р Едмунд Бачинський, надрадник суду (аґрар). 2. Юлій Фелдешій, власник друкарні (куртяківець). 3. Василь Попович, селянин (комуніст). 3. Петро Балла, бувш. залізн. (соц. дем. мадяр). 4. Армін Дезев, секретар кельнерів (комуніст, жид).

Женевські наради й европейська кріза.

Женева, 30. травня 1935.

Закінчена перед кількома днями сесія Союзу Народів відбила в собі виразно нове загострення політичної крізи в Европі. Особа президента, що проводив цією сесією, є незвичайна характеристичним симптомом сучасних наскрізь хоробливих політичних відносин Европи. Франко-московські намагання створити „колективне забезпечення мира" в Европі, себто допровадити до цілковитої ізоляції Німеччини, викликали належні результати скорше, ніж того можна було сподіватися. Вони зруйнували взагалі кожну можливість взаємного порозуміння та якоїсь солідарної акції великих держав Европи.

Лише при такім стані могло статися, що конфлікт між Італією та Абісинією прибрав розміри крізи між самими великими державами. Отверте поріжнення вдалося справді оминути. Італія не лише лишилася в Союзі Народів, а й пристала до відомої резолюції Ради, що торкається справді лише розмірно незначної частини спірних справ між Італією та Абісинією. Швайцарська преса проголошує скріплення авторитету Союзу Народів, а льорд Іден виявляє своє вдоволення з нагоди щасливого полагодження конфлікту.

Але в дійсности конфлікт зовсім не полагоджений, а відсунений до початку вересня, до кінця періоду дощів у східній Африці, що робить майже кожні воєнні операції неможливими. У дійсності з конфлікту між Італією та Абісинією виріс конфлікт між Італією та Англією, яка з багатьох причин противиться рішучо збройному виступові Італії проти Абісинії.

Намагання французького та московського уряду ізолювати Німеччину причинилися в значній мірі до того, що Мусоліні пішов слідами Гітлера та проголосив у своїй останній великій промові, що „Італія готова перебрати на себе і найтяжчу відповідальність". А це можна зрозуміти так, що Італія готова провадити свою зовнішню політику на власну руку. Про цю промову пише „Нає Ціріхер Цайтунґ" між іншим таке: „У вічі кидався й дещо зимніший тон супроти Франції та значно тепліший супроти Німеччини. Не є вже таємницею, що франко-російський пакт викликав у Римі велике невдоволення, бо він значно обмежив політичні можливости Італії в південно-східній Европі, а особливо в межах Малої Антанти... З огляду на французький звязок з Росією та намір Анґлії замкнути кольоніяльну політику Італії в простір позбавлений повітра, починає вабити Італію надія, що Німеччина не розпічне у найближчім часі нової авантюри в Австрії та дасть можність відновити звязки між північчю та півднем Европи".

Коли Францію дуже непокоїть як поріжнення між Анґлією та Італією, так і можність нового зближення між Італією та Німеччиною, то Москву тішить як кожне поріжнення між великими державами, так і можність того, що сили Італії будуть звязані в східній Африці протягом ближчих років, бо й одно і друге збільшує московський вплив на осамітнену Францію. Провокаційний тон женевського кореспондента „Ізвестій" зраджує виразно прямування Москви збільшити поріжнення між великими державами, між іншим п. Бобрищев телефонував до свого часопису: „Тут уважають, що поступовання Італії в італійсько-абісинськім конфлікті та її мало не ультиматичне жадання, щоби не лише Союз Народів, а й безпосередньо заінтересовані держави усунулися від цієї справи, буде поважним іспитом тривкости італійсько-французької та анґлійської солідарности, осягненої в останнім часі".

Таж сама „Н. Цір. Ц." порівнює східно-африканський конфлікт із далеко-східним конфліктом, що скінчився виходом Японії з Союзу Народів. Порівнання взагалі кульгає, але як один так і другий конфлікт повстали без сумніву на ґрунті поріжнення та розбиття сил великих держав Европи. Не є випадком також, що Японія розпочала акцію на власну руку в Манджурії та виступила з Союзу Народів по принятті Москви на конференцію розброєння, а Італія розпочала на власну руку акцію проти Абісинії, хоч і лишається ще формально в Союзі Народів, по принятті Москви до нього. Тіж самі причини викликали тіж самі наслідки, допровадили до тогож самого висновку — коли Москва бере якусь участь у спільноті великих держав, вони робляться нездібні до якоїсь спільної акції та спонукують тим самим одну велику державу по другій провадити їх зовнішню політику, не оглядаючись на інших. По Японії та Німеччині приходить черга на Італію.

Нове загострення політичної крізи в Европі тим більше небезпечне, що воно відбувається в супроводі поважного загострення фінансової крізи. На держави золотого бльоку розпочався знов гострий наступ. По Голяндії та Бельгії прийшла черга на Швайцарію і Францію. Золоті резерви Швайцарії зменшились мало не на 15 відсотків протягом кількох тижнів. Французьке золото відпливає за Атлянтійський Океан. Французький уряд робить розпучливі зусилля здобути буджетову рівновагу і жадає необмежених уповажнень для цього*). Але большевицько-соціяліст. фронт ані трохи не поспішає дати їх йому. Московська небезпека у Франції викликає нову консолідацію патріотичних організацій. „Попюлер" та „Евр" репетують, що колишній президент поліції, Шіяп, та колишній ґенераліссімус, Вейґан, стали на чолі всіх організованих по військовому „фашистських" товариств та готують переворот. У Швайцарії соціялістично-большевицькі партії жадають заведення пляново́ї господарки, т. зв. нової, крізової ініціятиви, а в дійсности прямують згідно з московськими вказівками до руїни швайцарських фінансів та до захоплення державної влади. Москва, що прирекла помсту „альпейському карликові" за демонстрацію при принятті московського уряду до Союзу Народів, додержує свого приречення.

Отже весняна сесія Союзу Народів з п. Літвіновим на чолі зазначила нове рекордове піднесення хвилі світової крізи. Великі держави, що запросили Москву до Союзу Народів, дістали належну політичну заплату за це скорше, ніж того можна було сподіватися. Мабуть справді кожний промах мститься. Очевидно, що переступати закони розвитку поодиноких націй та міжнародніх відносин в Европі безкарно не можна, як не можна переступати і звичайних карних законів.

Закінчення сесії Союзу Народів дало добру науку і нову осторогу великим державам Европи, і коли вони з цього належних висновків не зроблять, дістануть очевидно в найближчім часі ще більше дошкульну науку. П. Літвінов безперечно метка людина і має цілком слушність, коли говорить, що світ творить цілість та що східньої Европи від европейського заходу відокремити не можна. Не можна міряти одною міркою Абісинію, а другою Україну, Грузію, Туркестан та інші недавно ще самостійні, а тепер поневолені нації СССР. Не впорядкувавши міжнаціональних відносин на сході Европи солідарною акцією великих держав проти Москви не можна братися за колективне впорядкування справ у східній Африці. А полишивши вільну руку Італії в Абісинії доведеться може незабаром полишити вільну руку деяким державам і для впорядкування відносин на теренах між польським кордоном та Тихим Океаном.

Великі держави заходу Европи дістали добру осторогу може в останній годині, отже скористати з неї мають часу небагато.

М. Донько.

*) Допис написаний ще перед упадком уряду Фляндена. — РЕД.

Вільномулярі або масони.

ЩО ТАКЕ МАСОНСТВО І ЗВІДКИ ВОНО ВЗЯЛОСЬ?

(Докінчення.)

Подібно поширилось вільномулярство також в інших краях. Нині вже ціла земська куля є ним обмотана. Масонів начисляють під цю пору понад 4 міліони. Отже вони відгравали і відграють спеціяльно в політиці значну ролю. Вправді тепер значіння цього чина дещо підупало, одначе все таки правдиві є слова, що їх висказав масон Маляпер у 1864. р.: Почавши від XVIII. століття не відбулося ніщо без дозволу вільномулярства.

Головна роля масонства — це ширення лібералізму і тому сміло можна сказати, що відношення вільномулярства до лібералізму є таке, як Церкви до релігії. Масонство дало почин також до засновування ріжних протирелігійних товариств, як нпр. товариства атеїстів-сатаністів, особливо в Італії, під назвою: „Соціета деі дісцеполі. ді сатана", клюбу вільнодумних і т. д. Цікавий є союз „солідарних", які зобовязувалися під присягою ані за життя ані по смерти ні до себе, ні до інших не допустити священика як такого. Згадані атеїсти або т. зв. антидеїсти поставили собі як ціль усунути зі всіх мов світа слово „Бог". Ці напрями, особливо сатаністів, перейшли до літератури, де їхніми представниками є між іншими Еверс і Пшибишевський.

З початку вільномулярі не приймали у свої ряди жінок, бо як конспіративна організація, боялися зради своїх таємниць. Одначе з часом повстали самостійні жіночі льожі. Почин до цього дав князь-архиєпископ і курфірст з Кельна Климентій Авґуст. Щоб догодити своїм жіночим симпатіям, заложив він у Відні у 1738 р. першу жіночу льожу, спершу без ступнів і без обовязку складати присягу. Назвали цю льожу з французька „Ґордре де Мопсес" тому, що церемоніял при прийнятті у члени наказував дамі поцілувати воскову або випхану фіґурку пса-мопса під задертий хвіст. У короткому часі закон мопсів поширився по цілій Німеччині, опісля і в Франції. Там за часів Людвика XVI. перемінився цей чин мопсів у формальну льожу з трьома ступнями і з присягою берегти таємницю. Праці в льожі називаються „таємною забавою" („амісементс мистеріє"), а назви льож були все алюзією до любови й розкоші. З початку панувала там атмосфера сальонового еротизму, щоб опісля перемінитися в орґію розпусти. Належали туди княжна Лямбаль, п-і Стаель, Мадам де Талієн та інші, в сальонах, яких масони-достойники держави продумували й обговорювали державні і публичні справи. Жінки-вільномулярки, називані „сестрами", мали служити для окраси понурого льожового життя, для „братів" і для субвенціювання льожових кас. Одначе жінки не були рівноправними членами. Не вчать їх знаків, діткнень, гасел і таємниць мужеської масонії. „Брати" масони вичували зовсім інакших. „Брати" масони вивчували лись жіночих церемоній, гасел і таємниць. Отже „брати" знали, що діється в льожах „сестер", але „сестри" не знали, що діється в льожах „братів. Так отже „брати" були спокійні за свої таємниці, вони заглядали часто розкоші в льожі „сестер" та помножували касу і число приятелів.

За первісними жіночими льожами появляються такі самі інші, а тепер є одна з них в кожнім більшім місті Европи й Америки. До цих льож вводять події, фіґурки й образи з біблії, щоб віруючі жінки бачили в масонії щось поважне і святе та не мали докорів совісти, навпаки, щоби приєднювали адептів серед інших. Фільософки і деїстки бачили знову там легковаження біблії та евангелія і тому поручали масонію серед своїх однодумців. Загально жіночі льожі називаються адопційними. У Польщі належали до масонок графиня Тишкевич, княжна Любомірська, Ржевуська й ін.

Розуміється, Церква не могла бути рівнодушна супроти вільномулярства, вона пятнувала і пятнує його досі. Перший папа, який виступив проти вільномулярства, був Климентій XII. Буллею „Ін еміненті" з 27. квітня 1738. р. запятнував він вільномулярство з ось таких мотивів: 1) Колиб вільномулярі нічого злого не робили, то не булиб такі законспіровані; 2) Тайні союзи є суперечні зі світськими й церковними законами і тому приналежність до вільномулярства та взагалі його підтримування заказується під загрозою клятви „іпсо факто інкуррендa". Розгрішення цієї клятви застеріг папа сам собі. Венедикт XIV. буллею „Провідас Романорум Понтіфікум" з 18. III. 1751. потверджує попередню буллю, бо туди належать одиниці всяких релігій і сект, тому, що обовязком вільномулярa є зберігати таємницю і т. д. Проти італійських вуглярів виступив Пій VII. буллею „Екклезіям а Єзу Хрісто фундатам" з 13. X. 1821. р. Дальше проти вільномулярів появилося 5 буль, а саме за Льва XII. булля „Кво ґравіора" з 13. III. 1826. р., за Пія VIII. булля „Традіті" з 24. V. 1832. р., за Григорія XVI. булля „Мірарі" з 15. VIII. 1832. р., за Пія IX. енцикліка „Етсі мульта люктуоза" з 21. VIII. 1832. р. Врешті дала Лев XIII. у буллі „Гуманум ґенус" з 20. IV. 1884. р. подає цікаву характеристику масонів, а саме: Від півтора століття масонія значно поширилася, впхалася безличністю і підступом у всі ступні суспільної єрархії, опанувала її та зайняла в новочасних державах майже найвищу владу.

Хоча вільномулярство по своїй природі є міжнародньою установою, то все таки можна говорити про анґлійські, французькі, німецькі і т. д. льожі, себто льожі національні, беручи як критерій цієї оцінки національність членів у даній льожі, урядову мову в ній, її національну атмосферу і т. д. В цьому значінні українських

самостійних льож не було і нема, принайменше мені про це нічого невідомо. Були на землях, заселених українцями, вільномулярські клітини, але були це російські, польські або французькі льожі, як напр. згадувана у Львові „Трьох богинь". Лиш поодинокі українці вступали до чужих льож як члени, себто до льож російських, польських або французьких. Останній гетьман України Розумовський був масоном та одним з перших основників першої польської льожі у Варшаві в 1745 р. Наш фільософ Григорій Сковорода оперся принаді і не хотів приступити до цієї страшної організації. Взагалі українці як масони є явищем майже незнаним. Вправді один дослідник вільномулярства, Борис Телепнер, каже, що перед 1919 р. були нібито українські льожі в Києві, Одесі, Полтаві і Житомирі, але в це тяжко повірити.

Подаючи всі ці відомости про цей своєрідний інтернаціонал вільномулярства, цікавився я ним як міжнародньою організацією з власним релігійним, етичним і державницьким світоглядом, що заважив багато на державній силі Заходу. Видається мені тепер, що з повільним упадком лібералізму клониться до долу й вільномулярство. Новоповсталі течії, по своїй натурі догматичні, не терплять вільномулярства як джерела лібералізму. Вільномулярство як відродження гностицизму хотіло зайняти місце Церкви, ще й тепер про це мріє, а тимчасом стало лише кльовном Церкви. Отже мимоволі нагадується українська приповідка: „Коваль коня кує, жаба ногу наставляє".

Д-р Петро Мінко.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

XVII. Звичайні Загальні Збори „Карпатії".

В пятницю, 31. травня ц. р. відбулися в год. 5.30 вечором у власній домівці (Ринок ч. 38) сімнацяті з черги звичайні загальні збори „Карпатії", Товариства взаємних обезпечень на життя у Львові.

Наради відкрив голова Надзірної Ради д-р **Ст. Федак**. Він ствердив, що збори скликані правильно, згідно із вимогами статуту та помянув померших членів Т-ва, память яких учасники вшанували повстанням із місць. Потім Збори вибрали провідником нарад дир. **І. Мартюка.**

Обнявши провід дир. Мартюк покликав на секретаря Зборів **дир. Пащака Он.**, а до скрутаційної комісії **посла О. Луцького і ред. Василя Мудрого.** Потім дав слово завідуючому директорові „Карпатії" **д-рові І. Ґижі** для виголошення звідомлення з діяльности Т-ва за минулий діловий рік. Після звідомлення прийшов до слова представник Контрольної Комісії **д-р Юл. Савчак**, який у свому звіті поставив внесок на прийняття всіх рахунків та на ухвалення абсолюторії завідуючим органам Т-ва.

Над обома звітами розвинулася ділова дискусія, вислідом якої було голосування над внесками Контрольної Комісії, що їх Збори на внесок д-ра К. Трояна приняли одноголосно.

З черги дир. І. Ґижа зреферував два внески Надзірної Ради, а саме в справі приділу білянсової надвишки за 1934 р. і в справі затвердження особливих умовин на заключування договорів про обезпечення на підкладі „Народової позички". Оба внески Надз. Ради ухвалено.

На порядок нарад прийшла 6. точка, а саме вибір 4-х членів Надз. Ради на 3 роки і 3-х заступників на 1 рік. Голосування відбулося картками. Членами Надзірної Ради на три роки вибрані: **д-р Михайло Волошин, д-р Маркіян Дзерович, Володимир Кузьмович і Емануїл Чесник.** Заступниками членів Надз. Ради на один рік стали: **Ярослав Скопляк, о. Микола Галянт і пос. Ілько Лисий.**

Полагодивши ще кілька дрібних справ провідник закінчив Збори.

Точніші інформації про саму установу, її життя та розвиток подамо окремо в найближчих числах нашого щоденника.

Академія в честь пок. Сим. Петлюри в Парижі.

Офінор повідомляє з Парижа, що в 9-ті роковини смерти головного отамана Симона Петлюри відбулися урочисті свята та академії. В дні його смерти на цвинтарі зібралися заступники Бібліотеки імени Симона Петлюри та ріжних українських організацій, які вкрили могилу цілою горою квітів в українських барвах. Потім відбулися поминки в помешканні Бібліотеки, а ввечорі велика академія, влаштована місцевою громадою, з участю заступників ріжних народів та з прегарним концертом. Промови виголосили ген. Богомолець та проф. Шульгин, які чуло нагадали зібраним образ та ідеї Симона Петлюри. Це враження скріпило мистецьке виконання жалібних пісень подвійним квартетом під орудою А. Чехівського. Присутні склали щедрі жертви на Бібліотеку.

Радіослухачі в ЧСР

Число радіослухачів у ЧСР постійно росте. З кінцем травня ц. р. концесіонованих радіослухачів у ЧСР було 744.227. З того Прага 404.686, район Пардубиці 73.558; район Брно 124.636, Опава 56.460, братиславський район 56.887, кошицький район 20.698, Підкарп. Русь 7352.

Отже для 7.000 радіослухачів на Закарпатті є постійні години в українській мові, що їх надає радіо в Кошицях. А як заспокоює потреби й вимоги своїх українських радіослухачів львівське радіо?

Німецька нота до великодержав.

ЛЬОНДОН, 1. 6. ПАТ. З добре поінформованого джерела повідомляють, що нім. амбасадор бар. фон Геш вручив мін. Саймонові крім проекту летунського договору також німецьку ноту, що відноситься до франко-німецького пакту. У ноті, яку нім. уряд вислав до 5 льокарненських великодержав та до большевицького уряду, звертає той уряд увагу на суперечність, що може зайти з постановами Льокарна з приводу франко-большевицького договору. Нім. документ основно розглядає правний радник Форін Офісу сер Уіліям Мелькен.

ГЕРМАН ШТЕР 10

ҐОНТАР.

Ґонтар застав у хаті відчинені двері, але всюди було тихо і здавалося, що всі сплять.

Застукав до дверей своїх господарів, бо пригадав собі, що вже й учора не дістав вечері:

— Паранько! Паранько! Іване!

Ніхто не відзивався. Порухав скоблем і ще раз закликав, але й це було безуспішне. Здавалося лиш йому, що чує придавлений сміх, коли ще хвилину постояв під дверми.

— Сміються. Нема що пробувати ще раз, — сказав спокійно і пішов до своєї кімнати.

— Смійтеся, смійте... але пождіть!

Висказав своє рішення в глуху ніч, заки заснув, усміхаючись самопевно.

*

Було ще зовсім темно й довго ще сонце не сходило, як старий Франц уже встав і натягнувши скоро недільний одяг, вийшов з кімнати.

Ввесь час до снідання був на дворі.

Ульріх перейшов біля нього з косою і малим візком. Їхав по траву для корів, але не зволив глянути на нього. Старий ґонтар подивився за ним байдуже. Також і Паранька входила й виходила з хати, але вдавала, що не бачить старого.

Однак усе це ні трохи не бентежило його.

За яку годину, як Ульріх вернувся з травою і ввійшов до хати, пішов і він певною ходою до кімнати господарів, поздоровив їх спокійно і сів на своє звичайне місце.

Ульріх та його жінка невдоволено скривились. Однак ґонтар зустрів їхні ворожі погляди таким спокійним поглядом, що це збентежило їх. Вони вийшли з кімнати й довго не показувалися.

Франц підсміхнувся і розгостився вигідно в кімнаті: повісив шапку на кілок, розіпняв загортку й розсівся широко на лаві при столі.

По хвилині відчинилися двері і Паранька заглянула до середини. Побачивши, що старий сидить собі преспокійно на лаві, кинула йому грізний погляд і зникла, тріснувши дверми.

Плили чвертьгодини за чвертьгодинами.

В горшку, де варилися бараболі, почало свистати. З другого горшка википала вода на кухню.

Франц сидів собі спокійно далі.

Вкінці зявились обоє.

Жінка перейшлася кілька разів безцільно по кімнаті, вкінці приступила до печі і зняла горщок з бараболею, а воду на каву відсунула на бік.

„Що робиш?" — спитав Ульріх, удаючи здивування.

„Не бачиш? Беру все геть з печі. Не можу нічого їсти, я вчора надто розсердилась".

„Я також не буду їсти", — повторив за нею Ульріх своє вивчене слово.

„Але я буду їсти", — загримів нараз старий, вдаряючи пястуком об стіл і піднісся.

„Тут, зараз, давай мені сніданок, чекаю вже півтора години! Але тепер вже досить, — докинув по хвилині з погрозою, поступаючи крок вперед.

„Дай йому!.. Дай йому!" — вирвалось Ульріхові, що зі страху зовсім не знав, що робить. Зате Паранька аж трясласяз злости. Ульріх крутився по кімнаті, підносив з обуренням свої сухі плечі й кидав на старого розсіяні погляди, однак ґонтар стояв далі випрямлений і держав затиснений пястук на столі.

„... Дай йому.. дай йому.. дай йому", — повторяв безнастанно зовсім безрадний Ульріх. Але коли побачив, що Франц сів знову спокійно, обхопила його дика відвага. Не тямлючись зі злости, підбіг до старого і плюнув, закричавши хрипливим голосом: „Ось тут.. це... дай йому.. цьому.. цьому.. чортові!"

І вибіг скоро з кімнати.

Паранька, побачивши, що вона сама, не відважувалася вже противитися старому. Поставила з лютею їду на столі і почала йти до дверей. Однак тут таки не видержала. Обернулася й зареготалася з їдким глумом:

„Га, га! — диви, диви! — Як стара мавпа вбралася — — в недільний стрій — — нині — — гм! — гм! — аж, Господи! Що за джигун мені з нього! — — Кудиж то понесе?"

У своїй злости забула про обережність. За кожним вигуком приступала крок ближче і стояла вже при столі, де старий їв з повною байдужністю далі.

„Кудиж то понесе?" — повторила. „Ти, старий псе, поздорови там від мене свою.."

Але не могла вже докінчити.

Франц кинувся лискавкою і вхопив її сильно за рамя.

„Іване! — Христе Боже! — Рятунку!"

Ульріх влетів до кімнати і підскакуючи мов у божевіллі, викрикував погрози:

„Що? Що? Що? — пусти її, кажу! Пусти! — Що? Ти хочеш мою жінку.."

„Замкни писок — — ти боягузе!" — Ґонтар перериває йому різко з погордою і рівночасно легко пускає руку Параньки.

Потім, лагідно всміхаючись, дивиться довший час мовчки то на одно, то на друге і його мягке серце отрясається зі заверюхи гніву. Ввічливо похитуючи головою, промовляє: Я ніколи! — Ну, так, так! — Якіж ви нерозумні! — Франц Тоне, старий ґонтар, що відколи живе, не діткнувся навіть дитини ніколи пальцем вдарив би тебе, Паранько, тепер, як під твоїм серцем започинає бити вже інше маленьке серце? — Ніколи! — Ні; але бережіться, я не тонкий прутик, однак і дубовий патик зломиться. Так, на тепер досить. — Що далі буде, побачимо. В дванацятій прийду на полуденок — — — А тепер останьте з Богом!"

——o——

Король Юрій хорий.

ЛЬОНДОН, 1. 6. ПАТ. Аг. Райтера повідомляє: Король Юрій занедужав на легку перестуду. Для обережности поручили, щоб король не виходив із хати.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— В Женеві зачалася нині сесія адміністраційної ради міжнародного бюра праці.

— Плебісцит у Греції у справі устрою Греції, що має відповісти на питання, чи привернути монархію, відбудеться у другій половині липня ц. р.

— Поголоски про перемиря у збройнім конфлікті за Чако покищо не оправдуються.

— Німецька преса гостро осуджує промову австрійського канцлера Шушніґа.

— Канц. Гітлер іменував повновласника до розброєневих нарад фон Рібентропа надзвичайним і повновласним амбасадором до спеціяльних доручень.

— До американської палати репрезентантів вплинають внески, які домагаються уневажнити всі умови, оперті на Найрі.

— В останніх днях у Румунії мали місце дві експльозії у військових маґазинах зі старою муніцією. Один маґазин находився недалеко столиці, другий в околиці Крайова.

VI. ТОРГИ В КАТОВИЦЯХ.

Коли порівняти львівську виставову площу з катовицькою, аж дивно стає, яке це порівнання для Катовиць некорисне. Не тільки невеликий шмат землі, призначений на ці торги, але й мала кількість павільонів та її ярмарковість, яку підчеркують каруселі, рішають про враження. Тоді коли львівська площа протягла, переривана живоплотами і кльомбами, дає змогу відповідно умістити рекляму, поділити експонати й заокруглити враження кожного, то в Катовицях усе згущене на кількадесяти квадратових метрах і стає одним великим ярмарком.

Одначе ярмарком добірним. Власне тому, що місце обмежене, що нема можливости розгорнутись, примушує кожного обміркувати свій виступ якнайдокладніше. Тимбільше, що на невеликій віддалі, часом навіть у близькому сусідстві, примістилися дві або й більше конкуренційних фірм. Щодо вмілости реклями та декораційних вимог, то Катовиці безумовно ведуть перед. Коби нам тут така площа, як у Львові, говорили. Тоді повсталиб торги. Повторяється давня історія. Якби тут мали їхне вміння, а вони таку площу, як у Львові, то може би щось із торгів вийшло.

А так катовицькі торги **назовні нецікаві**. Це й нічого дивного. Торги, чи там ярмарок улаштовують країни-продуценти (Відень), або країни перерібки (Липськ). Катовиці продукують тільки вугілля. На вугіллі вони збудовані, вугляним порохом припали в них будинки, в повітрі летить саджа. Хіба вугілля треба виставляти? Шлеське вугілля має свою якість, свій відсоток коксу і свою категорію на світовій вугляній біржі. Його не треба бачити, чи важити в руці, як воно буває з іншим товаром.

Але тепер Катовиці мають свій ярмарок. Це вже було мабуть амбіцією шлеського воєвідства не відстати за іншими. Тому й катовицький торг має свій **окремий характер**. Це торг, у якому торгуюча країна нічого не виставляє.

Дійсно. Шлеськ не продукує, окрім вугілля, нічого такого, що могло би зацікавити купця з інших частин Польщі. Тому й виставці напливають сюди звідусіль. Бо Шлеськ, що так однородно наставився на одну продукцію, є знаменитим консументом усякого привозного матеріялу.

Поміж усім цим привозним матеріялом, серед якого одно з перших місць займає наше село (як відомо, Маслосоюз має в Катовицях аж дві крамниці), мають можливости збуту також вироби нашого домашнього промислу. В суто промисловій країні, де вже віддавна заникли сліди питомого народнього мистецтва, може барвність наших вишивок і килимів зробити своє враження. Тим паче, що ці вироби вже так далеко пристосовані до модерного вжитку, що навіть серед найтіснішого помешкання знайдуть собі місця.

І збут цей справді є. На катовицьких торгах було сім виставців із виробами нашого домашнього промислу, з цього **пять українців**. Багато з них відвідує торг уже другий, третій, а то й четвертий раз. Значить: успіх матеріяльний є. Одначе тільки він. Бо досі ніодин з українських виставців не виставляв свій товар, як український, як вироби українського домашнього промислу. Виступаючи анонімно, щонайвище реґіонально (гуцульські килими), стягав, що правда, чужий гріш у наші руки, але з кривдою для слави нашого народнього мистецтва. Висліддом цього є, що **український** килим, **українська вишивка** як така на Шлеську невідома. Поодинокі предмети, як деревна різьба, крайки, килими дуже популярні й поширені під назвою гуцульських чи навіть „малопольських“.

Щойно цього року вперше виставляє на торзі в Катовицях кооп. **„Українське Народне Мистецтво“** зі Львова. Займаючи великі дві стійки в павільоні народнього мистецтва, показала там усі роди нашого домашнього промис-

Вписи до Центрального Інституту
Фізичного Виховання.

Подання на приняття до Інституту Фізичного Виховання у Варшаві (адреса: Варшава, почтовий уряд 32, Беляни, ЦІВФ) треба вносити до дня 5. червня ц. р. До Інституту приймають жінок і мужчин у віці від 20—25 літ життя, що мають ґімназійну або семинарійну матуру. Кандидати-мужчини обовязані відбути військову службу, а вже щонайменше мати другий ступінь у військовому приспосібленні.

До подання на приняття треба долучити: 1) свідоцтво громадянства, 2) метрику уродження, 3) свідоцтво зрілости. У випадку спізненого складання іспиту зрілости долучити відповідну посвідку шкільної влади, 4) свідоцтво здоровля, видане урядовим лікарем, 5) свідоцтво моральности у випадку, коли між укінченням школи і внесенням подання до Інституту минув щонайменше один рік, 6) свідоцтво посідання „Паньствовей Одзнакі Спортовей“, 7) посвідку з відбуття таборів, курсів, військового приспосіблення евентуально відбуття військової служби з укінченням другого ступня військового приспосіблення, праці в суспільних орґанізаціях і т. п., 8) зобовязання (у випадку неповнолітности кандидата — від родичів чи опікунів), що в разі приняття до Інституту кандидат буде правильно вплачувати місячні оплати як також, що в часі студій у Інституті буде удержуватися на власний кошт, 9) життєпис, написаний власноручно, 10) фотоґрафії не наклеєві з власноручним підписом.

По розглядненні подань Дирекція Інституту вишле кандидатам покликання до елімінаційного табору, який буде тревати від 27. червня до 28. липня 1935. і в якім будуть попереджувати лікарські досліди переводжувані на місці в Інституті від 24. червня. Неузглядневі подання разом із прилогами Дирекція Інституту зверне петентам до 20. червня ц. р.

Кандидати (-ки), приняті на елімінаційний курс мусять піддатися: а) лікарським і психотехнічним дослідам, б) писемним іспитам з обсягу загальних відомостей, набутих у середній школі, з окремим узглядненням природознавства і суспільних наук, в) пробі фізичної справности, в якій кандидати (-ки) мусять виказатися відповідними мінімумами. (Докладно про це можна довідатися в Українській Пораді для вибору звання у Львові, вул. Словацького 14. III. пов.).

З елімінаційного курсу будуть усунені всі ті кандидати (-ки) яких здоровля не буде відповідати поставленим вимогам. Візвані на курс кандидати (-ки) вносять оплату за курс і повне удержання в таборі в сумі 50 зол. При тім мусять зі собою привезти власну постіль і комплетний ґімнастичний стрій. Із зголошених кандидатів (-ок) будуть приняті до Інституту 30 мужчин і 30 жінок. Наука в Інституті триває два роки. Місячна оплата виносить 125 зол. на рахунок повного удержання включно зі всіми шкільними оплатами і лікуванням. Крім того треба вплатити 220 зол. на закупно комплетів спортових приладів.

Укінчення Інституту дає управнення до навчання тілесних вправ у середніх школах, керовництва у фізичному вихованні в товариствах і клюбах і т. п. — Виділи фізичного виховання істнують також при університетах в Познані і Кракові.

Клопоти зі створенням нового уряду у Франції.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. По зложенні протокольарних візит деп. Буісон продовжував учора дополудня розмови з провідниками угрупувань у справі створення майбутнього уряду. До полудня деп. Буісон відбув конференції з такими політиками: з кол. премієром Фляндeном, з віцепредсідником палати депутованих Анрі Патом, з неосоціялістом Ляфонтіє, з ґен. референтом буджету деп. Бареті та з мін. Еріо.

В год. 13-ій деп. Буісон заявив журналістам, що пополудневі наради зачне щойно тоді, коли знатиме становище, яке зайняли поодинокі угрупування.

Пополудні деп. Буісон по черзі прийняв соціялістичного деп. Фросарґа, кол. премієра деп. Даладіє, предсідника фінансової комісії палати деп. Мальві і предс. радикальної групи деп. Дельбоса. Потім Буісон відбув конференції з сен. Кайо та з мін. Пієтрі.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. Збори делеґацій посольських груп не дали позитивних вислідів. На закінчення нарад делеґатам припоручили поінформувати про їх хід свої групи і домагатися предложень на тему умов, у яких можнаб порозумітися.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. У кулюарах сенату кружляла поголоска, що сен. Кайо погодився взяти участь в уряді, як державний міністер. Говорять теж, що марш. Петен також погодився на пропозицію ввійти до нового уряду як державний міністер.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. Фернанд Буісон звернувся за співпрацею до Еріо. Група соціяльних радикалів розгляне пропозицію Буісона на пополудневім зібранні. В кулюарах палати говорять, що міністром фінансів буде кол. губернатор Франц. Банку за часів Пуанкаре Шарль Ріст.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. Ф. Буісон по конференції з мін. Еріо і Дельбо пішов в год. 21. до президента републики. Журналістам заявив, що увечорі устійнить склад кабінету.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. В год. 1-ій вночі Авас подав, застерігаючись, що можуть бути зміни, таку неофиційну листу членів кабінету: президія ради міністрів і міністер внутрішніх справ Фернанд Буісон; державні міністри без теки: Йосиф Кайо, Еріо, Марен, Петен. Міністер закорд. справ Ляваль, справедливости Перно, національної оборони ґен. Морен, маринарки Пієтрі, промислу і торговлі Льорен Ейнак, фінансів Пальмад, освіти Моріяк Рустан, публичні роботи Паганон, кольоній Ролен, праці Фросар, рільництва Рой, здоровля Ляфон, почти і телеграфу Мандель, держ. підсекретар у президії ради міністрів Каталя. Премієр предложить склад кабінету през. Лебренові нині рано.

ПАРИЖ, 1. 6. ПАТ. Пальмад зрікся теки фінансів, тому це становище обіймає Кайо. Відмовився теж узяти участь в уряді Анрі Рой, тому теку хліборобства поручили Жакієрові, який в кабінеті Фляндена був міністром праці

лу до кошикарства включно. На стінах висять килими й завіски, на декоративних сходах полотняні сукні та блюзки, на довгій ляді вишивки, деревна різьба гуцульська й яворівська, плетінки з Вільшаниці, кераміка з Кут, народні взори та листівки видання „Нової Хати“. А серед усього синіми буквами напис „Українське Народне Мистецтво“.

Показалося, що для катовичан ця назва є новістю. Треба відповідати на запити, пояснювати, доказувати. Але це зайняття не таке трудне, як здавалось би. Треба тільки перемогти в собі відвічну нашу хибу — „почуття меншевартности“. Тим більше, коли воно на торговельних оборотах зовсім зле не відбивається.

Л. Бурачинська.

Скликання сойму та сенату.

ВАРШАВА, 11. 6. ПАТ. Нині вполудне прийшов до соймового будинку шеф правного бюра президента ради міністрів Володислав Пачоський та доручив маршалові сойму й сенату розпорядок президента держави такого змісту:

Розпорядок Президента Річипосполитої про отворення надзвичайної сесії сойму. На основі уст. 12. пкт. ц. конституційного закону отвираю з нинішнім днем надзвичайну сесію сойму для полагоди таких справ: **закону про вибір президента Річипосполитої, виборчої ординації до сойму та виборчої ординації до сенату.**

Варшава, 1. червня 1935

Президент Річипосполитої Мосціцький.
Президент ради міністрів В. Славек.

Такий самий розпорядок оголошено про скликання надзвичайної сесії сенату.

Єп. Будка на візитації у Теребовельщині.

Єп. Будка почав 1. червня візитацію парохій у теребовельському повіті. Візитація потреває кілька тижнів.

Єп. Будка по дорозі у Теребовельщину був на авдієнції у воєводи Ґінтовта-Дзевалтовського.

СКАНДАЛЬНА СПРАВА.

ГРЕКО-КАТ. ВІРНІ В ЗАМАРСТИНОВІ НЕ МОЖУТЬ ПРИЙТИ В ПОСІДАННЯ ПЛОЩІ, ПРИЗНАНОЇ НА ЦЕРКВУ ЩЕ В 1928 РОЦІ!

В пятницю 31. травня, як довідуємося, львівська міська управа радила в справі площі під будову церкви св. Йосафата на Замарстинові. Площу під будову церкви на Замарстинові призначила тамошня громадська рада ще в 1928. році разом з величезною кількаморґовою площею під будову костела. І костел на дарованій громадою площі вже давно готовий та сповняє своє завдання, а грек.-кат. вірні не можуть ніяк прийти в посідання площі, хоч комітетові виходили в цій справі до маґістрату не одну пару чобіт, а члени міської ради українці виговорили вже свої горла, щоб переконати міську більшість про потребу додержати слова і виконати приняте на себе зобовязання.

Всі арґументи й переконування не здались на ніщо. Львівська міська рада, переємниця прав та обовязків колишньої гром. ради в Замарстинові, відкладає цю справу з місяця на місяць, з року на рік, при чому винаходить все нові й нові притоки, щоб тільки не полагоднати позитивно прохання греко-кат. вірних із Замарстинова.

Вчора за таку „оригінальну“ притоку послужив якийсь протест проти церкви на Замарстинові, підписаний ріжними польськ. установами з того передмістя. Ті, що підписали той „протест“, пишуть у ньому, що греко-кат. церква на Замарстинові непотрібна, тимбільше, що вона може стати осередком... політичної аґітації!

Слухайте, люди, і дивуйтесь! Бо такий оригінальний „протест“ вистарчив, щоб управа столичного міста Львова відложила знову справу тої площі на неозначений час, себто по-просту її погребала. І замарстинівське греко-кат. населення в числі кількох тисяч душ мусить далі мучитись у маленькій богослужебній каплиці, що міститься від більше, як чвертьстоліття у читальняному домі.

Не хочуть пускати письменників до Совітів.

НЮ ЙОРК, 10-го травня. (Вл. кор.) Американський критик, редактор та письменник, Едмунд Вилсон, що перед 4 роками отверто проголосив себе комуністом на велике здивування своїх приятелів, мав виїхати вчора до Совітської Росії від фондації Ґуґенгайма, що призначила для нього стипендію на таку поїздку. Але в останній хвилині совітський консуль відмовився дати йому візо. Для пояснення сказав, що це тому, бо Вилсон підписав разом з іншими американськими письменниками протест проти нерозбірчивого переслідування російських інтеліґентів після вбивства Кірова. Дехто здогадується, що тепер Совіти стали дуже обережні в допусканні до свого краю американських інтелектуалів, щоб не дати нагоди на такі ревеляції, які друкує тепер Герст у своїх виданнях з-під пера інших письменників, що відвідали Росію давніше.

— **Вільний вступ дітям до Музею НТШ.** З нагоди „Тижня Дитини“ Управа Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові повідомляє, що в часі від 2.—9. червня можуть діти під проводом старших оглядати Музей НТШ. **безплатно.**

— **Вечір камерної музики** відбудеться в середу 5. ц. м., год. 20. в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. В програмі тріо Моцарта, квартет Шуберта і квінтет Дворжака. Дохід з розпродажі програмок призначений на бідних учнів Вищого Муз. Інст. ім. Лисенка.

— **У справі записів до школи ім. Шашкевича у Львові.** Народня Організація Українців м. Львова на засіданні голов Д. Н. О. і голов кружків Р. Ш. вирішила спільну постанову, що діти українців м. Львова повинні піти до шкіл Р. Ш. Однак Н.О. є тої думки, що неменше важною справою є іствування школи ім. Шашкевича, одинокої 7-миклясової державної школи з українською мовою навчання. Школи Р. Ш. і державна школа ім. Шашкевича далеко не вичерпують контингенту городецької дільниці. Стверджено, що поважна скількість нашої дітвори городецької дільниці ходить до неукраїнських шкіл. Народня Організація закликає українське громадянство у Львові посилати своїх дітей до шкіл Р. Ш. та до державної школи з українською мовою навчання ім. Шашкевича у Львові. — **Народня Організація Українців м. Львова.**

— **Гуцульська вистава у Львові.** Управа львівського відділу польського Т-ва Прихильників Гуцульщини відчинила в салі старшинського ґарнізонового касина при вул. Яблоновських 30. виставу гуцульського промислу. На отворенні вистави ректор львівського університету д-р Ад. Фішер виголосив реферат про Гуцульщину та про справу гуцульського промислу, та пояснив подрібно експонати, що є на виставі. **(Аг. Всхуд.)**

— **Страйк у Львові.** Робітники, заняті при дорогових, каналових і плянтаційних роботах у Львові, застрайкували вчора, домагаючись підвищення платні та корисніших умовин праці. Міська управа, що веде ті роботи коштом Фонду Праці, поставилася до цих домагань відмовно, не розпоряджаючи грішми фонду самостійно.

— **Про українську клієнтелю не дбає.** Як пишуть нам з Тернополя, на розі вулиць Міцкевича і Третього Мая отвирається нова аптика. Власником її є аптикар Мангайм, жид. Нічого дивного, бо і так більшість тернопільських аптик є в руках жидів. Колиж згадуємо про п. Мангайма, то тому, що він не дав на своїй аптиці ані одного українського напису, хоч знає, що українське населення в місті а тимбільше в повіті творить великий процент. На інтерпеляцію в тій справі відповів, що він про українську клієнтелю не дбає. Зате дав написи попри польські також в німецькій а навіть французькій мові. Українське громадянство повинно витягнути з того відповідні висновки.

— **Большевицька історія української літератури.** Дня 21. травня ц. р. відбулося засідання літературної комісії УАМЛІН-у, яка приступила до виконання рішення ЦККП(б)У про видання підручника історії української літератури. Науковий секретар літературної комісії і співавтор підручника І. Йосипчук виголосив реферат про Котляревського. В дискусії взяли участь Сміляньский, Колесник, Костенко, проф. Филипович, проф. Попов, проф. Коганович, прелеґенти Лебедев і Курилюк. Реасумуючи дискусію, предсідник зібрання С. Щупак ствердив, що ревізія поглядів на Котляревського, якої доконав Йосипчук, забезпечила очищення того періоду української літератури з буржуазно-націоналістичних налетів. (ВУ).

— **Львівська хроніка.** При вул. Замарстинівській пробувала відобрати собі життя 23-літна Стан. Матляс, пробившись ножем у груди. — При вул. Коперника отроїлася сільним квасом служниця Кат. Дзвоньчик, завівшись у любові. — Під памятником Міцкевича Людвика Войдило напилася денатурату, пращаючись теж зі світом.

— **Самогубство зредукованого.** На Янівському цвинтарі застрілився 45-літній Олександер Грушецький, приватний службовець. Тому два роки Ґрушецького зредукували, а що не міг вижити з жінкою та двоє дітьми, рішився покінчити самогубством.

— **Будова туристичних захистів у Карпатах.** У найближчому часі розпічнеться будова цілої низки нових туристичних захистів у Карпатах, в Біщадах на Кликмці, в Ґорґанах на Вишкові, і у долині Голоди, на Сущиківському просмику, в Чорногорі на Кукулі, в пасмі Чорної Полонини, в Чорногорі на Куні, в пасмі Чорної Полонини, в Чивчинських горах на Копилясі, Попаділю і в Чивчинських горах на Копилясі. Попа кілю і в Чивчинських горах на Копилясі, Попадинці та Балтасулі.

— **Хмаролім над Рогатинщиною.** Над Рогатинщиною перейшла нагальна хуртовина з хмароломом над селом Кнігиничі. Хуртовина заподіяла великі шкоди в засівах і знищила почасти багато будинків.

— **Асентерункова афера.** У косівському повіті викрили велику асентерункову аферу. Арештували в звязку з аферою кілька осіб.

— **Арештували директора.** Люстраційна комісія викрила в касі городського суду в Богородчанах великі надужиття. У звязку з цим арештували директора каси Антона Германа та відставили до вязниці в Станиславові.

— **Комуністичний процес.** Окружний суд у Луцьку на виїздовій сесії в Ковлі оголосив присуд у процесі проти 10 обвинувачених у комуністичній діяльности. Всіх засуджено на кару вязниці від 2 до 10 літ.

— **Краєва хроніка.** Городський суд у Надвірній засудив коморника Вольного на півтора року вязниці за чинну зневагу портієра залізничого двірця. — Зі Сяну під Перемишлем добули трупа 22-літньої Марії Бенько, що пропала була без вістки ще в січні ц. р. — В Старій Солі пов. Самбір грім убив 76-літнього Івана Буковського. — На шляху Тернопіль-Ходорів потяг переїхав 4-літню Людмилу Рибінську з Юзефівки. — На дім Рифки Цайзель в Андріївці пов. Сокаль напали в ночі три озброєні опришки і зрабували 115 зол. та ріжні річи. Поліція дігнала їх у лісі в горохівському повіті і після довшої стрілянини зловила Михайла Ройка, Плятона Луцика і Влад. Гродюка. Всі походять зі Сокальщини. — У Жовкові біля Львова невідомі злодії розбили касу Стефчика, що була в місцевій школі, та забрали 70 зол. — У Загірю біля Львова злодій забрав у шевця Серанта ялівку та її відібрали вже недалеко Львова. Злодій утік. — До львівського шпиталю привезли 40-літнього управителя школи у Збоїсках під Львовом, що посварившись з жінкою, наложив на себе руку, стрільнувши собі в серце.

— **Велика градова туча** навістила громаду Пустків пов. Ропчиці і наробила великого знищення. Пропало поверх 200 моргів озимини.

— **Люди палять власні будинки.** Як повідомляє польська преса, в повіті Заверце були в останніх часах у ріжних селах великі пожежі, що спричинили величезні шкоди, які йдуть в сотки тисяч. Стверджено, що всюди вогонь був підложений. Впадало теж в очі, що пошкодовані селяни приглядалися пожежам байдужно і зовсім не мали охоти рятувати своє добро. Це навело на здогад, що селяни самі підпалюють свої будинки, щоби запротестувати цим робом проти комасації, яку переводять в тих селах.

— **Зловили перебіжчика.** До прокураторії в Чернівцях доставили Ісака Гроса, збанкрутованого купця з Польщі за недозволений переступ кордону. Пограничники в Крещатику біля Заліщик завважали, що якийсь чоловік хотів з польського боку переплисти через Дністер на румунський бік. Як він побачив жовнірів, почав удавати, що купається. Пограничні жовніри сховалися в кущі й чекали. Тоді Ісак Грос звязав своє вбрання в клунок і переплив з ним на румунський бік. Пограничники зловили його і повели до поліційного комісаріяту в Крещатику.

— **Бурі в Німеччині.** В багатьох сторонах Німеччини перейшли великі бурі з громами, від яких згинуло багато осіб. Біля Ізерльону грім ударив у камінелом, викликуючи експльозію динаміту. Наслідки вибуху були катастрофальні. Цілий барак з мешканням сторожа вилетів у повітря. Сторожа вбило, один робітник тяжко ранений. Біля Нідергайнбаху грім ударив у деревляну вежу, на якій було двох туристів. Один із них згинув, другого тяжко поразило.

— **60 тисяч пільотів має тепер Німеччина.** В місцевости Котбус є спеціяльна школа, де 3000 пільотів посвячується тільки нічним летам. Ціла організація німецьких спортових пільотів станула на службу військового летунства.

— **12.000 поліцистів шукають дитини.** Як відомо, 9-літнього сина американського короля дерева Вайгавзера, вхопили ґанґстери. Дитина покинула критичного дня школу скорше і шофер надарно чекав на неї з автом. Тоді шофер повідомив телефонічно свого пана, а цей поліцію. Стверджено, що хлопець всів у 12. год. в червонолякаване авто. Сиділа там пані з двома малпочками та двома мужчинами. Хлопця приманили мабуть тими звірятами, бо він любив дуже дресовані звірята. Тепер ґанґстери домагаються 200.000 долярів окупу. Забороняють під загрозою вбивства дитини, щоби шукала за ними поліція. Батько дійсно просив поліцію не шукати дальше, але вона робить своє, змобілізувавши 12.000 поліцистів. До своїх цілей вжила чотири літаки.

— **Карієра королевої краси.** Мало котра з вибраних останніми часами королев краси мала таке щастя, як панна Драґіза Уґаркович, признана найбільшою красунею в Югославії. Вона була бідною машиністкою й тяжко заробляла на своє удержання й мами. Тому два роки припадково взяла участь в конкурсі краси, який зорганізував один білгородський щоденник. Як королева краси виїхала в подорож до Еспанії і кілька тижнів уживала життя, яке знала тільки з повістей або фільми. Але остаточно мусіла вернути до дому і засісти знову при машині. Аж одного дня дістала лист з Америки, а саме з Мексику. „Драґіза Уґаркович, міс Югославії, Европа". Адреса недокладна, а проте лист дійшов до її рук. Писав Дінко Ґабеліч, власник залізних гут з Вера Круз. Мексиканець писав, що її фотографічна знимка в газеті зробила на ньому велике враження і тому просить її прислати оригінальну знимку з власноручним підписом. Опісля вивязалася між ними переписка, яка довела до любовних зізнань. Показалося, що мексиканець є з походження серб, якого батько внеміґрував до Америки і доробився там міліонового маєтку. З посередництвом югославянського консуляту він прислав нареченій більшу грошеву суму на подорож. Перед кількома днями міс Югославії виїхала разом з мамою до Мексику по щастя.

— **Як з тисячу й одної ночі.** Молодому королеві Іраку, Ґазе та його жінці Алії вродився синок. Мешканці Баґдаду святкують цю подію шумно вже другий тиждень. Місто чудово освітлене, маніфестації й паради відбуваються без упину. Перед малим королевичем, що лежить у золоченій колисці, висадженій діямантами, дефілює військо.

— **Автом по суходолі і воді.** Німецький інжинір Яков Бавліґ переїхав своїм автом, збудованим для суходолу і води, канал Ля Манш. Виїхав в супроводі французького корабля в годині 11.10, приїхав в год. 19.30 до Доверу. Отже переїзд тревав 8 годин і 20 мінут.

— **Скарбниця на дні моря.** В тунелі Мерзей, який лучить Ліверпуль з Біренгедом, збудували цікаві панцирні тресори, що мають служити за сховок для значних грошевих сум, зібраних з рогачкових оплат за переїзд тунелем. В часі війни можуть тресори служити за сховок скарбів і золота Англійського Банку. Там будуть безпечні перед нападами літаків.

— **Ріжні вістки.** На острові Формозі був знову землетрус, але слабший ніж у квітні ц. р. — Особовий потяг з Білгороду переїхав віз з родиною циганів, що були на торзі. Ціла родина згинула. — В західній Болгарії лютилася перед кількома днями страшна буря, що знищила багато домів і дерев та перервала всяку комунікацію.

Фортуна любить молодь.

Молодь не може нарікати на брак щастя в грі у державній льотерії. Писали ми вже про виграні, які припали Полюсі Швайцерівній зі Сосновця і Ромцеві Рихлевському з Торуня.

Тепер презентуємо п. Емілію Р., якої розсміяні очі споглядають з фотографії. А має з чого тішитись, бо є вона власничкою чвертини льосу ч. 109.975, на який у IV-тій клясі 32-ої Льотерії впала виграна 50.000 зол.

Очікуючи безплатного тягнення на ялинку, п. Емілія купила вже льос до 1-ої кляси 33-тої Льотерії, бо може вдасться їй також виграти в котрійсь з нормальних чотирьох кляс.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ОБОЖАНА".

Шкода, що фільму не попереджує інформація для публики, хто це дієві особи цієї історії. Можливе, що і для американської публики трохи старомодний заголовок „Баррети з вулиці Вімполь" не каже нічого. Але там напевне преса напередодні вистави пояснює, що рідня Барретів славна не тільки батьком із Ріо де Жанейро, а головно найстаршою донькою Єлисаветою, пізніше жінкою Бравнінґа, що була, як і її чоловік, одним (не одною!) із найбільших англійських поетів. Сценарій фільми бере за головну основу любовну історію Єлисавети і Роберта Бравнінґів на тлі рідні Барретів, де панує всевладно тиранський еґоїст батько Баррет. Для драматичного ефекту сценарист не рахується зовсім із правдивими фактами життєпису Єлисавети Бравнінґ, яка за життя батька таки підтримувала знайомість з неодним чільним письменником, як напр. Уердсвортом і Ляндором. У фільмі зовсім не підкреслена її велика, майже виїмкова, літературна освіта і слава поетки. А вже найболючіше те, що у фільмі бачимо Єлисавету Баррет зовсім молодою жінкою, всупереч біографічним даним: вона мала 40 літ, коли вийшла заміж за Роберта Бравнінґа, а він був на 6 літ молодший.

Головні ролі грають Норма Шірер, Фредерік Марч і Чарльз Ляфтон, дуже дібрана трійка.

—o—

Спорт.

СЯН — РУХ 1:0 (1:0).

Розіграні у Перемишлі в четвер 30. травня треті з черги змагання за мистецтво А-кляси з перемиським „Рухом" дали „Сянові" дальші два цінні пункти в табелі. „Сян" грав цим разом слабо, що можна пояснити хіба сильним нервовим і психічним висиленням української дружини у змаганнях з „Короною" кілька днів тому. Одиноким повновартісним грачем у „Сяні" був Лозинський на воротах.

Календарик розгривок „Сяну" в червні: 9. червня грає „Сян" з „Казімахом" у Перемишлі, 23.6. зі „Стшельцом" у Бориславі, 30. 6. з „Рухом" у Перемишлі.

С. К. РУСЬ — Ч. С. К. БРАТИСЛАВА.

Як ми вже повідомляли, С. К. Русь в Ужгороді здобула мистецтво східнословацько-підкарпатської дивізії і змагається тепер за мистецтво Словаччини з мистцем західної Словаччини, Ч. С. К. Братиславою. Перші змагання з Братиславою розіграє Русь у себе в неділю 2. ц. м., відплатні змагання відбудуться в найближчу неділю 9. ц. м. у столиці Словаччини Братиславі. Все громадянство Закарпаття без ріжниці партій слідкує з найбільшим зацікавленням за ходом цих змагань, які вирішать, чи Русь і надалі затримає титул мистця цілої Словаччини, що його має ще від 1933-го року.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

Австрія здобуває чашу Відня.

ВІДЕНЬ. Австрія — В.А.Ц. 5:1 (4:0). Фінальові змагання за чашу відбулися в минулий четвер 30. м. м. у віденськім Стадіоні. Не зважаючи на зливний дощ, було 22.000 видців, які подивляли високотехнічну гру „фіолетних звіздарів", як звуть химерну дружину „Австрії". Гра переможців могла захопити навіть найвибагливіших знавців копаного мяча. Тяжко сказати, хто грав краще в нападі, старий інтернаціонал Сінделяр чи молодий Штроґ. В помочі найкращий правий Адамек, під цю пору найкращий бічний помічник Відня. Оборона не мала багато до роботи. На тлі „Австрії" В.А.Ц. випав слабше, найкраще грали оборона і Талер в помочі. Ворота здобули для переможців Штроґ і Сінделяр по 2 і Єрузалем, для В.А.Ц. Шілінґ. По змаганнях президент міста передав капітанові „Австрії" чашу і одинацять золотих медалів для грачів, грачі В.А.Ц. дістали срібні медалі.

Дотепер чашу здобула „Австрія" 6 разів, дальше Адміра і Рапід по 3 рази, Вієнна 2 рази, В.А.Ц. Спорт клюб і В.А.Ф. по одному разові.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для українського жіноцтва. Ч. 11. Зміст: Ми для кооперації, чи кооперація для нас. Над чим радили на районових радах? Здочим д-ра Комаревського (оповідання). Як буде виглядати „Свято селянки?" З мандрівок по рідному краю. Зі слов'янського жіночого світу. Сільсько-господарська організація жіноцтва. Що їсти 3 жіночого руху. Новинки.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, популярно-науковий місячник Т-во „Просвіта". Львів, червень 1935. Рік VIII. Ч. 6 Зміст: Володимир Дорошенко: Михайло Драгоманів (з нагоди сороклітгя смерти — з порт.). — М. Драгоманів: Служба людей з теперішнього панства мужицьким громадам. — Іван Франко: Михайлові Драгоманові (вірш). — В. Пачовський: „Історичні пісні" видані М. Драгомановим. — С.: „Міст" через Атлантик. — Іван Романюк: Драгоманів на галицькому ґрунті. — Іван Филипчак: Про музейництво та про наші музеї (4 обр. + 2 порт.). — Термометер захоплення. — Панас Федевко: Томас Мор. — А. Ластовецький: Що таке матерія? (4 обр.). — Антін Лотоцький: Біла жінка серед африканських людоїдів (8 обр. + 1 мапка + 1 порт.). — Д.: Розкопи в Картаґіні. — В. О. Береж...: Звідкіля взялися арабські числа. — В. Романовський: Чому ми спимо? — М. Залинський: Залізниця Конго — Океан (1 мапа). — Фр. Коковський: Принення виконання кари. — Г. Бобяк. Спроні ростиним ... — С.: Статистика смертности кори і діки (1 мапа). — Микола Бажалук: Азалея (1 обр.). — Б. Ліщинський: Дві музичні композиції до вірша Драгоманова. — Б. Р.: Двісті літ платини. — Д.: Винахід проти ворожих літаків і підводних човнів. — В. М-ий: Смерть виховника польського народу (маршал Юзеф Пілсудський). — С. Русова: На еміґрантському кладовищі. — Ті, що відійшли: (проф. Станислав Дністрянський — порт.) — Бібліографія. Додаток: Павло ...ський: Подорож патріярха Макара (1 мапка — ...). Нові журнали й книжки.

МІСІОНАР пресвятого серця Ісусового. Ч. 6. ... ник 38. Жовква, червень 1935. Видавництво ... силіян.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. Р. II. ч. 7. Львів, червень 1935.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 2. VI. год. 3·30 поп. „Таємне конто".
Неділя, 2. VI. год. 7·30 веч. „Студентка".
Понеділок, 3. VI. год. 7·30 веч. „Студентка".

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 2. VI. год. 7·30 веч. „Перша реса Фанні".
Понеділок, 3. VI. год. 7·30 веч. „Перша реса Фанні".

Кіна.

АДРІЯ: „Распутін — злий дух Росії".
АПОЛЬО: „Не хочу знати хто ти".
АТЛЯНТИК: „Як у сьомому небі".
ВАНДА: „Пожежа над Волгою" і „Королева Богеми".
ҐРАЖИНА: „Азбука кохання".
КАСІНО: „Обожана".
КОЛІСЕЙ: „Боротьба за правду", ревія „Каролина навіжена дівчина".
КОПЕРНИК: „Катюша" (Анна Стен).
МАРУСЕНЬКА: „Жид Зіс" (Конрад Файт).
МІРАЖ: „Римські скандали" (Еді Кантор).
МУЗА: „Вондер Бар".
ПАКС: „Голгофта".
ПАЛЯС: „Капітан Коркоран" (Власта Буріян).
ПАН: „Молодий ліс".
РАЙ: „Антко поліцмайстер" (Дима).
СВІТ: „Вірли в оковах", „Пепінка Райнгольцова".
СОНЦЕ: „Людина - малпа", ревія „100 відсотків для вас".
СТИЛЕВЕ: „Імператриця" (з Марлєною Дітріх) і ревія.
УТІХА: „Острів скарбів" і ревія.
ХИМЕРА: „Дівча з хмар" (Хозе Мохіка).

Закордонне радіо.

Неділя, 2. червня 1935.

Відень (506,8) 11·45, 20·00 Концерт, 15·40 Камер. музика, 17·10 „Княжна чардаша" оп. Кальмана, 19·15 Арії та пісні **Прага** (470,2) 9·00 Легка музика, 9·45 Сальон. квартет, 20·05 Нар. пісні, 21·25 „Русалка" оп. Двожака, **Париж** (1648) 12·15, 17·00 Концерт, 20·05 „Інспектор Ґрей" песа Ґраньона, **Білгород** (437,3) 13·15, 16·30 Ріжні пісоньки, **Берлін** (356,7) 14·15 Солісти, 20·00 „Фатініца" оп. Супе, **Кеніґсвустергвазен** (1571) 12·40 Муз. всячина, 15·30 Шопенові твори, 18·00 Верховинські мельодії, **Кельн** (455,9) 15·45 Концерт, 20·00 „Цар і тесля" ком. оп. Льорцінга, **Ляйпціґ** (382,2) 14·20 Весн. пісні, **Мінхен** (405,4) 16·00 Вок.-муз. концерт, **Будапешт** (550,5) 12·30, 15·50 Концерт, 18·00 Циг. музика, **Міляно** (221,1) 17·00 Легка музика. 20·55 „Пир глузливців" оп. Двожака, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-інстр. концерт, 20·55 „Каза м'я" опера Пієтрія.

Понеділок, 3. червня 1935.

Відень (506,8) 11·30 Сільська музика, 17·05 Віольончеля, 20·00 Каринтські, тирольські, зальцбурські й ін. мельодії, 22·45 Легка музика. **Братислава** (298,8) 16·30 Словно-вок. авд., 21·55 Пісні й танки, **Прага** (479,2) 15·00 Концерт, 21·15 Давні англ. мадригали, **Париж** (1648) 12·15, 20·00 Концерт, **Білгород** (437,3) 17·00 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 22·30 Пісні й арії (Турдітаві сопр.), **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 18·00 Давні нім. нар. пісні (лютня, спів) **Кельн** (455,9) 14·15 Цитристи, **Ляйпціґ** (382,2) 20·10 Квінтет на арфу та смичк. квартет ц-моль Гофмана, **Мінхен** (405,4) 15·20 Пісні (Ріp, баритон), **Будапешт** (555,5) 17·30 Ресітал на контрабасі, 19·15 Циг. муз., **Міляно** (221,2) 11·30 Легка муз., 22·00 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 17·05 Вок.-інстр. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 2. червня 1935.

9·00 Ранішня авдиція, 9·20 Музика з гр. пл., 9·50 Ранішній денник, 10·05 Богослуження, музика з гр. пл., 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Сільва рерум, репертуар театрів і кін, 12·15 Муз. поранок; у перерві ок. 13·00 фрагм. із Виспянського, 14·00 Найгарніша гр. пл., 14·35 У рибальській пристані в Ґдині, 15·00 Чвертьгодина жінки хліборобки, 15·15 Елєґ. польонез із гр. пл., 15·22 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Кардович: Концерт із гр. пл., 15·45 Клопіт із коровами, 16·00 Музика малої орхестри, 16·40 У джерел потуги (розмова кн. Ґінтулта з Судковським) фрагм. із „Попйолів" Жеромського, 17·00 Концерт солістів (Лозінська спів), 17·20 Музика з гр. пл., 18·00 Муз. імпресії, 18·45 До якої школи післати діти, 19·08 Спорт. вістки, 19·30 Ґріґ: Форт. концерт а-моль із гр. пл., 19·45 У княжестві єпископа-поета на Вармії, 20·00 Веч. денник, 20·10 Як працюємо, 20·15 У годину смерти, 21·30 Що читати, 21·45 21·46 Спорт. вістки, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Концерт польської музики, 23·05 Концерт малої орхестри.

Понеділок, 3. червня 1935.

6·30 Ранішня авд., 7·50 Практ. вказівки, 8·00 Авд. для шкіл, 8·05 Авд. для новобранців, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·05 Ріжні мельодії з гр. пл., 12·45 Болгарська жінка, 12·55 Полудн. денник, 13·05 Концерт солістів (Ольга Ільницька сп.), 13·55 Експорт. 15·35 Біржа, 15·45 Концерт орх., 16·30 Лекція нім. мови, 16·45 Спів (Каз. Віктор сопр.), 17·00 Для мол. дітей: Кухар над кухарі, 17·15 Резерва, 18·00 Фільм. огляд, 18·10 Пісні, 18·25 Сусп. хвилинка, 18·30 На токовищі тетерваків, 18·40 Сільва рерум, мист. життя, 18·45 Леонід Собінов з гр. пл., 19·15 Іґнорант серед геніїв, 19·25, 19·29 Спорт. вістки, 20·00 Концерт малої орхестри, 20·45 Веч. денник, 20·55 Гутірка: Ми потрібні, 21·00 Симф. концерт, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Концерт малої орхестри.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·30—5·32 зол.

Нім. марка 1·72—1·78, фр. франки 34·90—35·00, шв. франки 171·50—171·85, фунти стерлінґи 25·90—26·17, австр. шілінґи 98·00 — 101, чеські корони 22·00—22·25, рум. леви 30·00—32·00, ліри 42·00—44·00.

Золото: Доляри 9·20—9·30, Франки фр. 34·80—35·60, Дукати 83·00—84·00, Корони 37·00—37·50, Рублі 4·75 — 4·85. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Долярівки 52·00 — 53·50, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 42·00—44·00.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від	до	від	до
Пшениця однол.	18·25	18·50		
Пшениця збірна	17·25	17·50		
Сімя конопляне		27·00		
Лубін синій	7·75	8·00		
Висівки житні	9·.0	9·25		
Висівки пш. мілкі	9·75	10·25		

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що цін на масло не ставить з приводу вичікуючої тенденції; в дни 1. червня п. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів
1 л. молока	0·15 зол.
1 л. сметани	0·70 „
1 к. яєць	2·50 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко вдержана, на сметану і яйця сильна.

Маслосоюз устійнив дефінітивні ціни: 1 кг. дес. масла 20. V. 2·10, 21.—25. V. дес. 2·00, експ. 2·05, 27.—31. V. дес. 1·90 експ. 1·95 зол.

Маслосоюз повідомляє, що від 1. VI. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 45 дкг.	за 1 кг.	1·40 зол.
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·90 „
Старі кури „	„	0·80 „
Пантарки „	„	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

ОПОВІСТКИ.

В дівочій гімназії „Рідної Школи" ім. І. й І. Кокорудзів у Львові вступні іспити до кляс II.—VIII. відбудуться 11. і 12. червня, до 1. кляси 18. і 19. червня у власнім будинку, вул. Моджеєвської 9. Оплати в новій гімназії такі самі, **як у державних школах.**

Вписи до трилітньої жіночої фахової гімназії С.С. Василіянок у Львові при вул. Длуґоша 17 приймає управа від 1. червня ц. р. кожного дня передполуднем. Вступні іспити відбудуться 14. і 15. червня. При школі інститут під доглядом дбайливої управи. **Управа.** 1646 1—3

Замісць квітів на могилу бл. п. Ганусі Струтинської складає Батьківський Кружок при гімназії СС. Василіянок, Длуґоша 17 а, 5 зол. на добродійну секцію при Марійській Дружині Студенток у Львові.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Т-ва Охорони Военних Могил у Львові

відбудуться в четвер 13. червня 1935 р. в домівці Т-ва „Молода Громада", вул. Костюшки 1 а (І. поверх).

Порядок нарад:

1. Відкриття Зборів.
2. Відчитання протоколу з попер. Загальних Зборів.
3. Секретарський звіт за рр. 1933/4.
4. Звіт Контрольної Комісії з внеском абсолюторії.
5. Вибір голови, 9 членів Ради, 3 заступників і 3 членів Контр. Комісії.
6. Внески й запити.

Початок Загального Збору назначений на год. 5·30 попол. На випадок браку відповідного комплету — на одну годину пізніше. До участи в Зборах управнені: відпоручники філій, які висилають одного відпоручника на своїх 30 членів, члени опікуни та звичайні члени.

За Головну Раду Товариства:

Д-р Павло Кривуцький, голова. Ол. Карпінський секретар.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Союзу українських бруттовців і власників нафтових терeнів „Підойма" в Дрогобичі

відбудуться дня 22. червня ц. р. в год. 11 рано у салі „Народнього Дому" в Дрогобичі з таким порядком дня:

1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
2) Звіт Дирекції і Контрольної Комісії за діловий рік 1934 й ухвалення абсолюторії.
3) Вибір 4-ох членів Надзірної Ради.
4) Внески й запити.

На випадок браку комплету, вимаганого статутом, Загальні Збори відбудуться тогож самого дня, в тім самім льокалі годину пізніше, себто в 12-ій год. впол. з тим самим порядком дня.

1642 **НАДЗІРНА РАДА.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.